യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 156

വ്യാധ ഉവാച .
അനന്തരം ഹേ ഭഗവന്വിതതാകാശവാസിനഃ .
കിംഭവിഷ്യതി മേ തത്ര ദേഹേഽധഃപാതിനി ക്ഷിതൗ .. 1
മുനിരുവാച .
ശൂണുഷ്വാവഹിതസ്തസ്മിന്ദേഹേ തവ പരിക്ഷതേ .
കിം ഭവിഷ്യതി ഭവ്യാത്മസ്തസ്മിൻപരമകാമ്ബരേ .. 2
ദേഹേ തസ്മിൻപരിഭ്രഷ്ടേ ജീവസ്തു പ്രാണസംയുതഃ .
ഭവിഷ്യത്യമ്ബരേ വാതലവോ വ്യാതതരൂപിണി .. 3
തസ്മിന്വാതലവേ ചേതോ ദൃശ്യം ഹൃത്സ്ഥം സ്ഥിതം പുരഃ .
സ്ഫാരം ദ്രക്ഷ്യതി ഭൂപീഠം ഭവാൻസ്വപ്നേ ജഗദ്യഥാ .. 4
മഹത്ത്വാച്ചിത്തവൃത്തേസ്തു ജീവോ ദ്രക്ഷ്യതി തേ തതഃ .
രാജാഹമസ്മി ഭൂപീഠ ഇതി സംകല്പിതാർഥഭാക് .. 5
തത്രാസ്യ സഹസൈവാശു പ്രതിഭോദേഷ്യതി സ്വയമ് .
അഹമസ്മി നൃപഃ ശ്രീമാൻസിന്ധുർനാമ്നാതിമാനിതഃ .. 6
അഷ്ടവർഷായ മേ രാജ്യം ഗതേ പിതരി കാനനമ് .
ഭുവശ്ചതുഃസമുദ്രായാഃ പിത്രാ ദത്തമുപാഗതമ് .. 7
സീമാന്തേ ഭൂപതിഃ ശത്രുർവിദൂരഥ ഇതി ശ്രുതഃ .
വിദ്യതേ യഃ പ്രയത്നേന വിനാ നാമ ന ജീയതേ .. 8
ഇദം മേ കുർവതോ രാജ്യം സംവത്സരശതം ഗതമ് .
അഹോ ഭൃത്യകലത്രൗഘൈഃ സഹ ഭുക്തം മയാ സുഖമ് .. 9
കഷ്ടമേഷ പ്രവൃദ്ധോ മേ സീമാന്തവസുധാധിപഃ .
അനേന സഹ സംഗ്രാമോ ദാരുണഃ സമുപസ്ഥിതഃ .. 6.2.156.10
ഇതി ചിന്തയതസ്തത്ര വിദൂരഥമഹീഭുജാ .
ഭവിഷ്യതി മഹദ്യുദ്ധം ചതുരങ്ഗബലക്ഷയി .. 11
മഹതാ തേന യുദ്ധേന ഹനിഷ്യസി വിദൂരഥമ് .
കരവാല-ലതാ-ലൂന/ജങ്ഘം/ ത്വം/ വിരഥോഽപി സൻ .. 12
ചതുഃസാഗരപര്യന്തേ ഭൂതലേ ഭൂപതിസ്തതഃ .
ഭവിഷ്യസി ഭയാക്രാന്തദിക്പാലാദൃതശാസനഃ .. 13
സ ത്വം സിന്ധുർഭവൻപ്രാപ്തസകലാവനിമണ്ഡലഃ .
പണ്ഡിതൈർമന്ത്രിഭിഃ സാർധം കരിഷ്യസി കഥാ ഇമാഃ .. 14
മന്ത്രീ വദിഷ്യതി .
അത്യാശ്ചര്യമിദം ദേവ യദേവം സ വിദൂരഥഃ .
ദേവേന വിജിതോ യുദ്ധേ നീതശ്ച യമസാദനമ് .. 15
ത്വം വക്ഷ്യസി .
ഭോഃ സാധോ സധനസ്യാസ്യ കല്പാന്താർണവരംഹസഃ .
വൈരീ വിദൂരഥോ രാജാ കിമർഥം വദ ദുഃസഹഃ .. 16

മന്ത്രീ വദിഷ്യതി .
ലീലാ നാമാസ്യ ഭാര്യാസ്തി തയാതിതപസാർജിതാ .
മാതാ സരസ്വതീദേവീ ജഗദ്ധാത്രീ നിരഞ്ജനാ .. 17
ഗൃഹീതായാഃ സുതാത്വേന സാസ്യാ ഭുവനഭാവിനീ .
സംസാധയതി കാര്യാണി മോക്ഷാദീന്യപി ഹേലയാ .. 18
വരേണ ശബ്ദമാത്രേണ ജഗദപ്യജഗത്ക്ഷണാത് .
കരോതി സാ ഭവന്നാശേ തസ്യാഃ കൈവ കദർഥനാ .. 19
സിന്ധുർവദിഷ്യതി .
ത്വയാ വൈ യുക്തം കഥിതം യദ്യേവം തദ്വിദൂരഥഃ .
അശക്യോ ജേതുമാശ്ചര്യ ഏതസ്യ സമരേ വധഃ ..6.2.156.20
തദേവം സംപ്രസാദേന ഭഗവത്യാ സമന്വിതഃ .
കിമിത്യസ്മിന്നണേ തസ്മിഞ്ജയം രാജാ ന ലബ്ധവാൻ ..21
മന്ത്രീ വദിഷ്യതി .
തേന സംപ്രാർഥിതാ ദേവീ സർവകാലമഖേദിനാ .
മോക്ഷോ ഽസ്തു മമ സംസാരാദിതി താമരസേക്ഷണ .. 22
തയാ തേന വിഭോ തസ്യ സ ഏവാവന്ധ്യസംവിദാ .
സംപാദിതസ്തേന തദാശ്രിത ആജൗ പരാജയഃ .. 23
സിന്ധുർവദിഷ്യതി .
യദ്യേവം തന്മയാ ദേവീ സദൈവൈഷാ പ്രപൂജ്യതേ .
മോക്ഷം കിമിതി മേ നൈഷാ ദദാതി പരമേശ്വരീ .. 24
മന്ത്രീ വദിഷ്യതി .
ഏഷാ ഹി ജ്ഞപ്തിരാസ്തേ ഽന്തഃ സർവസ്യ ഹൃദയേ സദാ .
സംവിദ്രൂപാ ഭഗവതീ സൈവ പ്രോക്താ സരസ്വതീ .. 25
യേന യേന യഥാത്മീയാ പ്രാർഥ്യതേ സ്വയമേവ സാ .
പ്രയച്ഛതി തഥൈവാശു തസ്മാച്ചിദനുഭൂയതേ .. 26
ന പ്രാർഥിതൈഷാ ഭവതാ മോക്ഷാർഥമരിമർദന .
പ്രാർഥിതൈവ ത്വയാ സംവിദാത്മീയാ ശത്രുശാന്തയേ .. 27
സിന്ധുർവദിഷ്യതി .
ന പ്രാർഥിതാ മയാ കസ്മാദനേനൈഷാ സരസ്വതീ .
സംവിച്ഛുദ്ധാ മയാ കസ്മാത്പ്രാർഥിതാ നേഹ മുക്തയേ .. 28
മദാശയഗതാപ്യേഷാ ജ്ഞപ്തിം ദത്ത്വാ സരസ്വതീ .
മന്മോക്ഷായ കിമിത്യങ്ഗ സദ്രൂപാപി ന ചേഷ്ടതേ .. 29
മന്ത്രീ വദിഷ്യതി .
അശുഭഃ പ്രാക്തനോ ഽഭ്യാസസ്തവാസ്തി രിപുഘാതിനഃ .
തേനൈഷാ മുക്തയേ നത്വാ ത്വയാ ന പ്രാർഥിതാ വിഭോ .. 6.2.156.30
യച്ചിത്തസ്/തന്മയോ ജന്തുർഭവതീത്യാജഗത്സ്ഥിതേഃ .
ആബാലമേവ സംസിദ്ധം കർതും ശക്നോതി കോ ഽന്യഥാ .. 31

യദേവ യേനാമലയാമലാത്മ
സംവേദ്യതേ ഽഭ്യാസമയം വിദാന്തഃ .

സർവോപമർദേന തദേവ സോ്ഗ്ഗ
സദസ്ത്വ+സദ്വാസ്തു ഭവത്യ-വിഘ്നമ് .. 32

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണ പ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ സിന്ധു-സംബോധനം നാമ ഷട്/പഞ്ചാശ-ദധിക-ശതതമഃ സർഗഃ .. 156 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
5.1.2024